

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Ndc/30/2024
Identifikačné číslo spisu:	7623200561
Dátum vydania rozhodnutia:	18.12.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:7623200561.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu V. A., narodeného U., B. W., B. XX, zast. matkou V. A. narodenou U., B. W., B. XX, proti žalovanému B. X., narodenému U., N. V. M., C. XXXX/XX, o určenie vlastníckeho práva k motorovému vozidlu, vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 1C/4/2023, o návrhu žalovaného na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu žalovaného na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 1C/4/2023 Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom n e v y h o v u j e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Spišská Nová Ves predložil podľa § 39 ods. 2, 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „CSP“) na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) návrh žalovaného na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom.

1.1. Najvyšší súd posudzujúc podanie žalovaného podľa obsahu (§ 124 CSP) zistil, že žalovaný na odôvodnenie svojho návrhu uviedol, že na súd sa dostavil zo svojho bydliska, ktoré je vo veľkej vzdialenosti od súdu, má zdravotné problémy, je po mozgovej príhode a lieči sa na vysoký krvný tlak a má cukrovku, preto žiada, aby sa súd konal v Novom Meste nad Váhom.

2. Žalobca vo svojom vyjadrení k návrhu žalovaného na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti uviedol, že jeho návrh považuje za nedôvodný.

3. Podľa § 39 ods. 2, 3 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má vec prikázať.

4. V tomto prípade žalovaný navrhol svojím podaním zo dňa 08. februára 2024 (č. l. 92 a nasl. spisu) z dôvodu vhodnosti prikázať vec Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom, avšak v čase podania jeho návrhu Okresný súd Nové Mesto nad Váhom už neexistoval, pretože k 01. júnu 2023 došlo k jeho zániku ex lege (zo zákona) v dôsledku zmeny tzv. súdnej mapy zákonom č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov. Od 01. júna 2023 podľa § 2 ods. 31 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvody súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona

č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sídlach a obvodoch súdov“) územný obvod okresu Nové Mesto nad Váhom tvorí obvod Okresného súdu Trenčín.

4.1. Z uvedeného tak podľa najvyššieho súdu vyplýva, že návrhu žalovaného na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Nové Mesto nad Váhom aj z dôvodu jeho zániku nebolo možné vyhovieť.

5. Vzhľadom na skutočnosť, že územný obvod okresu Nové Mesto nad Váhom toho času tvorí obvod Okresného súdu Trenčín, najvyšší súd s rešpektom na návrh žalovaného prikázať vec z dôvodu vhodnosti súdu v obvode, ktorého má bydlisko (Okresnému súdu Trenčín), posudzoval v tomto zmysle návrh žalovaného. Najvyšší súd príslušný rozhodnúť o tomto návrhu na prikázanie sporu (§ 39 ods. 3 CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že návrh žalovaného na prikázanie sporu súdu v mieste jeho bydliska, toho času Okresnému súdu Trenčín, nie je dôvodný, a preto mu nebolo možné vyhovieť.

6. Prikázanie (delegácia) z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu, a teda podmienky prikázania veci treba - ako výnimku - vykladať reštriktívne. Totižto, ak by príslušný súd prikázal vec inému súdu podľa § 39 ods. 2 CSP, hoci by pre takéto rozhodnutie tu neboli podmienky, porušil by tým ústavne zaručenú zásadu, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a že príslušnosť súdu ustanovuje zákon (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky).

6.1. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania alebo jeho zrýchlenie (čo rovnako platí aj pre civilné mimosporové konania). Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu, či finančnú. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

7. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôvody výnimočného charakteru. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery strany sporu, ktorá delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť len, ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na protistranu. Podstatný význam má i stanovisko protistrany v spore. Pri tom všetkom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie sporu.

8. Žalovaný odôvodnil vhodnosť ním navrhovanej delegácie sporu s poukazom na vzdialenosť súdu od svojho bydliska a svoj zdravotný stav. K čomu najvyšší súd uvádza, že dôvody delegácie síce môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä osobnú, zdravotnú, sociálnu, či finančnú. Musia však svojou výnimočnosťou viesť k nepochybnému záveru, že delegáciou sporu na iný súd sa zabezpečí hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie sporu, čo v danom prípade preukázané nebolo.

8.1. Bydlisko strany alebo prekonanie väčšej vzdialenosti za účelom dostavenia sa na príslušný súd, nepredstavuje výnimočný dôvod, ktorý by opodstatňoval zmenu zákonom stanovenej príslušnosti súdu. Treba mať na zreteli tiež ustanovenie § 104 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami, alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Rovnako treba zohľadniť, že súd môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti sporu uložiť strane, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195 ods. 3 CSP). Pokiaľ žalovaný v danom prípade dôvodil vhodnosť ním navrhovanej delegácie veci aj jeho zdravotným stavom, ani tento dôvod vzhľadom na charakter daného konania (o určenie vlastníckeho práva k motorovému vozidlu), podľa názoru najvyššieho súdu nevykazuje znaky takej výnimočnosti, aby bolo možné návrhu vyhovieť. Najvyšší súd môže len konštatovať, že medzi zdravotným stavom žalovaného a hospodárnosťou, či rýchlosťou konania, žalovaný nedeclaroval existenciu žiadnej takej príčinnej súvislosti, ktorá by zakladala splnenie zákonných podmienok pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti.

8.2. Žalovaným uvádzané dôvody možno eliminovať tiež zvolením si zástupcu, či advokáta v spore. Vo všeobecnosti sú problémy tohto druhu [napríklad, že účastník konania/strana sporu nemá bydlisko (sídlo) v obvode miestne príslušného súdu alebo že musí za účelom dostavenia sa na súd prekonávať on alebo svedok väčšie vzdialenosti, či vynaložiť vyššie výdavky] skôr bežné a nemôžu byť bez ďalšieho dôvodom na prikázanie veci inému súdu.

8.3. Osobitne je potrebné tiež podotknúť, že žalobca v danom prípade návrh žalovaného na prikázanie sporu nepodporil, naopak považoval ho za nedôvodný.

9. Vzhľadom k uvedenému dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu nevyhovel.

10. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.